

Julius Zeyer:

Stará Praha v kráse své pochmurné měla čar až pohádkový, čar mizící, bohužel, už každým dnem, tak že za nedlouho nezbude po něm než legenda! Nebylo cizince, jež by epické vzezření Prahy nebylo vzrušilo hlubokým podivem — a dítě, což není ono také cizincem, příšlým z neznáma a otevírajícím udivené zraky své, ty věčně „proč“ se tážající? Němá žaloba těch tichých, pustých, sem tam docela travou porostlých ulic, jimiž vanuly staré pověsti jako zádumčivé větry, ta byla velice výmluvná, a brzy dovědělo se pražské dítě, co ten smutek znamená, brzy tušilo i samo cosi podivného, a cítilo instinktivně celou tu českou tragedii, uhodlo tu starou, dávno spáchanou, nepomstěnou, věčně znova se rodící těžkou křivdu a mlčky přilnulo s láskou k tomu svému na smrt raněnému městu, k tomu strádajícímu lidu. Byla to velká kamenná kniha, plná pathosu a tajemství, ta stará naše Praha plná záře podivuhodného umění. Pamatuji se na vlastní svoje zkušenosti, co mluvím zde, není žádnou fantasií. Kaple sv. Václava na Hradčanech s těmi vyrudlými fresky mezi v šeru zářícími polodrahokamy, Karlův most s těmi zčernalými skupinami soch nad hučící řekou, ob čas jen se otevírající basilika sv. Jiří s hrobem svaté Ludmily a s celou epejou podivných pověstí, Daliborky, Týn — to nebyly pro mne pouhé budovy, to bývalo mi přímo zjevením, to sahalo v noci až do mých dětských snů, a když mi poprvé ukázali místo, kde prý se propadla Drahomíra, působilo to

na mne takovou dramatickou poetičností, jak jen později poslední scena Slováckého Balladyny, když hrom jí s trůnu smete. Takové dojmy mívaly jsme my pražské děti z dob čtyřicátých...

(Z přednášky >Vojsla Náprstek<.)

Ze schůzí klubu.

O počátku jednání schůze dne 9. dubna, pokud se týkala dopisu páne Mrštíkova, podána zpráva již v čele Klubovních zpráv v čísle předchozím.

V dalším jednání schváleno bylo ujednání se zástupci Svazu českoslov. studentstva, aby klub uspořádal na všestudentské slavnosti 1906 výstavku pohledů na znešvaženou Prahu. Schválen i finanční klíč pro rozdělení příjmu.

Na sdělení, že do Jeleního příkopu se naváží štěrka a rum, uloženo členu domácí rady, aby věc na místě vyšetřil.

Po delší debatě usneseno přes všechny námítky opřít se odstranění massivní zdi u zahrady Odkolkovy z toho důvodu, že malý tento sad, jsa veřejně přístupným, umožňuje snadno návštěvníkům výhledy na řeku, k vůli kterým měla být zeď nahrazena mříží. Mimo to je zahrada tato z nejtímnějších koutků Prahy, od pouličního ruchu úplně odděleným.

Centrální komisi budou dodány opisy protestu, diktovaného Dr. Jerábekem, jako zástupcem Soudní komise při jednání o úpravě okolí pavillonu v bývalé botan. zahradě na Smíchově.

Delší rozhovor pojal se k otázce novostaveb české university, hlavně se zřetelem k výškovým poměrům a pohledu na Staré město, z něhož zvláště důležitým kusem je zachování výhledu na zeleň Židovského hřbitova.

Upozorněno, že empirová studna v Král. Oboře, nesoucí známý Horáčov vers (bene est, cui deus obtulit parca, quod satis est manu), je zohydžena nalepenými annoncemi. Vzhledem k vynikající úspěšné péči, kterou Stromovce všestranně věnuje její správa, rozhodnuto zemský výbor prostě na věc upozorniti.

Pokladník klubu poukázán, aby na žádost administrace časopisu našeho vyplatil dvě třetiny klubovní kvoty ročního příspěvku (600 K).

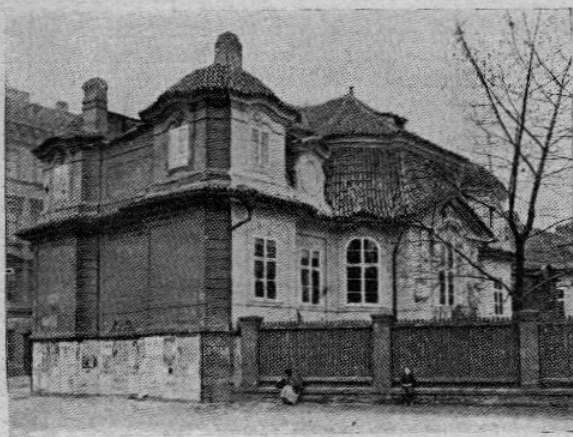
Podán a přijat návrh, aby vypsána byla soutěž na fotografický snímek nejlepší partie ze Staré Prahy. Do jury vyslán malíř Viktor Stretti, druhý člen bude delegován Klubem fotografů-amatérů, oba pak vyvolí předsedu. Podmínky konkurence sdělá podrobně jury, Klubu fotografů-amatérů bude však dodán jejich návrh.

Ve schůzi dne 23. dubna použil mpř. J. Emler pošetitelné příležitosti, aby blahopřál nově jmenovaným dopisovatelům ústř. komise pro památky umělecké ve Vídni. Je to celé presidium klubu z roku loňského, pp. prof. J. Koula, dv. r.

J. Goll a dr. L. Jerábek. Jmenování značí tím vedle uznání vynikajících zásluh osobních také ocenění prací klubu. Jménem svým i nepřítomných druhých pp. děkuje I. mpř. dr. Jerábek, jenž také vidí v počte uznání správnosti cílů klubovních dříve odjinud než z města, jemuž slouží.

Schválen plán chystaných vycházek klubovních.

Sděleno znění memoranda centrální komisi zaslání radě král. hl. města Prahy ve věcech zachování

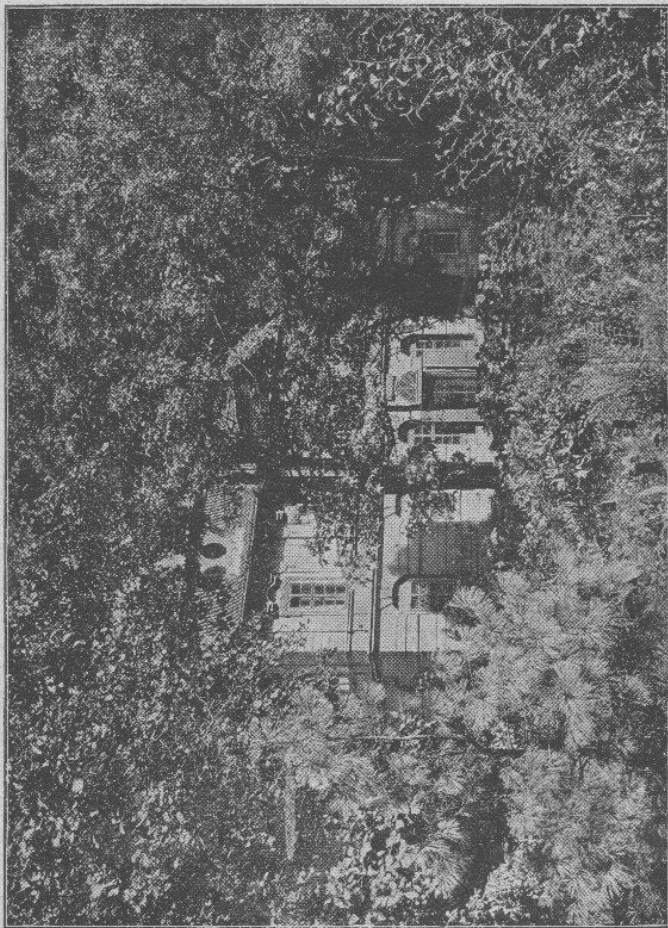

Zbytky starého Smíchova.

Bývalý Dienzenhoferův pavillon (Portheimův dům) na Smíchově.

stávajícího rázu podběří u Křížovníků. — K sátku člena d. r. J. J. JUDra. Bedřicha prince z Lobkovic (24. kv.) bude zaslán telegram, jehož text schválen.

Dědicové p. Jindřicha Eckerta (pí. L. Pávková-Eckertova) věnovali archivu klubovnímu opět na 200 bezvadných, namnoze velmi pozoruhodných a již jediných snůmků pražských památek a situací. Za toto pokračování v ušlechtilé munificenci zemřelého zakládajícího člena klubu vzdány dárcům vřelé díky.

Dienzenhoferův pavillon v býv. botanické zahradě na Smíchově.

! Usneseno v denních uveřejnění co nejdříve projev pro zachování ohrožené věže hradu Michalovic (zvané »Putna«).

Rozhodnuto v době finančně příhodně zakoupiti psací stroj pro klubovní kancelář.

Zbytky starého Smíchova. V I. ročníku (na str. 96.) přinesli jsme obraz tehdejšího stavu pavillonu v býv. bot. zahradě smíchovské, a to v době, kdy běželo o úpravu jeho okolí. Přinesli jsme tehdy také studii arch. p. Janáka o možné estetické úpravě i nákreš, jak by mohl pavillon vyhlížeti, bude-li nábreží bezohledně

provedeno a pavillon zasypán. Fotografie dnešního stavu ukazuje, jak přesně správné bylo naše tušení a naše obava. Stromová je dopola zasypána a pavillon krčí se zaleknut v prohlubni náspu. Pro posouzení kontrastu dvou dob podáváme i obraz onoho exoticky půvabného stavu, v němž byl barokní klenot v časech plného bujného rozkvětu zahrady botanické.

Druhá památka jest bývalý letohrad Dienzenhoferův, později Buquoyův, kterému již kdysi ufali jedno křídlo a nad nímž stále vznáší se Damoklův meč v podobě regulačního pravitka. Více stavebních památek Smichov již nemá, — zvláště když nyní došlo i na parcelaci Klamovky. Bylo nutno opět poukázat na obě budovy, aby se na jich význam nezapomnělo.

V Portheimově pavilloně, který hostil účastníky Buquoyových pastýrských her, je totiž také překrásné fresko, malované Rainerem pro přítele architekta. —c—

Drobnosti z ciziny.

Na ochranu malebných pohledů a památek v Savojsku vytvořila se komise v Chambéry. elr.

Zřícenina hradu Bressieux byla nedávno vřaděna francouzskou správou Krásných umění mezi veřříděné (tedy chráněné) památky. elr.

Francouzská společnost pro ochranu krajiny usnesla se v únoru t. r. mimo jiné, že při stavbě kasina v Annecy nesmí ani nejméně býti porušena pobřežní partie krásné tamní aleje stromové a že nová trať dráhy nesmí dotknouti se nepříznivě rázu krajiny; rozhodla také, že krásné stromy v lese u Marchenois mají býti zachovány, a posléze že část fortifikačního pásu z esthetických a zdravotních zájmů má býti přivtělena k lesíku boulogneskému. elr.